

צעדים להגברת התחרות בתחומי הבנקאות

ד"ר חדוה בר
המפקחת על הבנקים

כנס בנושא יוזמות להגברת התחרות בשירותים הבנקאיים והפיננסיים בישראל
27.6.16

אנו מקדמים צעדים תשתיתיים להגברת התחרות בתחומי הבנקאות, לצד שמירת היציבות

התייעלות
בבנקאות

קידום
הטכנולוגיה
והחדשנות

מאגר נתוני
אשראי

הפרדת שתי
חברות
כרטיסי האשראי

שיתוף תשתיות
מחשוב

מתווה לבנקים
חדשים

ביטוח פיקדונות
וכלי הצלה

הקלה על
אגודות אשראי
זעירות

הקלות בתחום
הסליקה

מה מטרות הצעדים?

- לתמוך בהגדלת התחרות תוך שמירה על היציבות - לטובת הצרכנים והמשק
- לאפשר למשקי הבית והעסקים להנות מ:
 - שירותי בנקאות מגוונים ומותאמים לצורכיהם
 - שירותי בנקאות חדשניים
 - שירותים נוחים
 - במחירים תחרותיים
- להבטיח מודל בנקאי - עסקי יציב לאורך זמן
 - יעיל, גמיש, תחרותי מותאם לסביבה המשתנה
 - בנקאות שתמשיך לתמוך בפעילות המשקית
- וגם... לאפשר לבעלי המניות להנות מפרות ההשקעה

האם אין תחרות היום בבנקאות?

- **ישנם סגמנטים שבהם התחרות גבוהה מאוד**
 - עסקים גדולים
 - משכנתאות
- **ישנם סגמנטים שבהם התחרות גברה, אולם עדין ניתן להעצימה**
 - משקי בית
 - עסקים קטנים
 - סליקה
- **חסמי הכניסה לבנקאות בישראל גבוהים והריכוזיות גבוהה**
- **יעילות הבנקים ככלל נמוכה**
- **הטכנולוגיה והחדשנות משנים את "כללי המשחק"**

קצת היסטוריה – צעדים שלא צלחו להגדלת מספר השחקנים בשוק הבנקאי

- **הכנסת בנקים זרים למשק**

– לא היתה התעניינות בכניסה לתחומי קמעונאות ועסקים קטנים

- **קיומם של בנקים זעירים וקטנים**

- בנק כרמל, בנק הספנות, בנק פולסקא קאסה, בנק עולמי, בנק קונטיננטל, קופת חיסכון גחלת, קופת העובד הלאומי נתניה, בנק החקלאות, בנק ירוטרייד, בנק למסחר (כשל) ובנק לפיתוח התעשייה.
- **כולם היו בעלי סיכון גבוה, מודל עסקי לא רווחי, לא תרמו לתחרות.**
- מוזגו, נסגרו או כשלו במחצית הראשונה של שנות ה-2000

קצת היסטוריה – צעדים שלא צלחו להגדלת

מספר השחקנים בשוק הבנקאי - 2

- ניסיון להקים בנק חברתי \ אינטרנטי \ אגודות אשראי

– קושי לעמוד בדרישות הון, תשתית מיכון ועוד, כשחקן פיננסי שמתחיל מהיסוד

– חוסר עניין ציבורי מספק

- הפיכת בנק הדואר לבנק

– לא עומד בדרישות הון, תשתית מיכון, ניהול סיכונים

החסמים המרכזיים לבנקים קטנים וחדשים: האם ומה ישתנה מעתה?

האם ומה ישתנה

חסם

הטכנולוגיה מצמצמת את היתרונות לגודל.

✓ יתרונות לגודל

ביטלנו במדיניות החדשה שלנו בנושא בנקאות בתקשורת

✓ דרישה לסינוף

נאפשר לבצע מיקור חוץ

✓ דרישה למערכות מיכון

נאפשר קבלת רישיון בנק עקרוני

✓ תהליך רישוי

תרד לאחר ביטוח פיקדונות + כלי הצלה + מאגר אשראי

✓ דרישת הון ראשוני

נדרש. התקבלה החלטה של האוצר ובנק ישראל לבנות

✓ העדר ביטוח פיקדונות

לא השתנה

✓ תהליך Fit & Proper

✓ טעמי הציבור

?

החסמים המרכזיים לבנקים קטנים וחדשים: האם ומה ישתנה מעתה?

✓ חסמי הכניסה לתחומי הבנקאות ירדו

✓ האיום התחרותי גדל

הקלות שביקשו מהפיקוח בעבר יזמים שרצו להקים בנק אינטרנטי – יתאפשרו היום

- **תהליך פתיחת חשבון וזיהוי לקוח מרחוק**

- אפשרנו השנה במסגרת הוראת בנקאות בתקשורת

- **הסדרי העברת מידע מהבנקים הקיימים לבנק החדש**

- "תעודת זהות בנקאית"

- אפשרנו השנה אגרגציה של מידע, באישור לקוח

- מאגר נתוני אשראי – בתהליך

- **הישענות על תשתיות בנק מסורתיות קיימות**

- נאפשר מיקור חוץ של מערכות IT ותפעול

- **שיתופי פעולה עם בנק הדואר**

- אפשרנו ונאפשר (כאשר הבנק הוא חתם האשראי)

מדוע להפריד את שתי חברות כרטיסי האשראי?

- החברות מבוססות ובעלות תשתית טובה
שתאפשר להן להפוך בקלות יחסית לשחקנים פיננסיים שיגבירו תחרות
- **שתי חברות ולא שלוש** – כדי לצמצם את הפער בתוך המערכת הבנקאית
- **לחברות יש כמעט את כל מה שנדרש כבר היום מבנק:**
 - הון והלימות הון גבוהים
 - מאגר נתונים עשיר ביותר
 - ממשל תאגידי וניהול סיכונים טובים
 - מוניטין חיובי
 - עומדות כבר היום ברגולציה של הבנקים (ציות, ניהול סיכונים וכו') בתחומי פעילותם

תשובות לרוכשים פוטנציאליים של חברות כרטיסי האשראי

- מי יפקח על חברות כרטיסי האשראי בעתיד?
– בנק ישראל
- האם תינתן רוח גבית לחברות המפרדות בתחרות?
– כן
- מה תהיה העמלה הצולבת?
– עד סוף 2018, 0.7%, לפי הקיים בהסכם הנוכחי.
– לאחר מכן הנושא יבחן, לפי הנהוג בעולם, ותוך התחשבות במצב החברות והתחרות
– מי יפקח על העמלה: בנק ישראל

תשובות לרוכשים פוטנציאליים של חברות כרטיסי האשראי - 2

• מה נדרש מחברת כרטיסי אשראי כדי להפוך לבנק?

- להגדיר אסטרטגיה עסקית לבנק ותוכנית פיננסית
- לבנות מדיניות ניהול סיכוני נזילות וניהול נכסים והתחייבויות ALM
- להתקשר עם חברות IT \ בנק כדי לרכוש שירותי טכנולוגיה משלימים
- לגייס מומחים לניהול נזילות

• האם החברות נדרשות להפוך לבנקים?

- זו לא חובה
- יוכלו לתרום לתחרות גם כגופים חוץ-בנקאיים
- הפיקוח יעודד ויקל. הגדרנו הקלות כדי לאפשר לחברות לגייס פיקדונות כמקור לפעילותן

תשובות לרוכשים פוטנציאלים של חברות כרטיסי האשראי-3

- **האם הפיקוח על חברות כרטיסי האשראי יהיה לזה לזה של הבנקים הקיימים?**

– הפיקוח יהיה לפי סיכון (כולל סיכון סיסטמי)

- **האם נאפשר לקרנות PE לרכוש את החברות?**

– עקרונית כן. נבחן כל מקרה לגופו.

– נבדוק: איטנגרטי, חוסן פיננסי, ניסיון רלוונטי, אסטרטגיה עסקית

- **האם נאפשר מכירה באמצעות ביזור מלא של המניות בבורסה**

– כן

הקמה של בנקים חדשים מהיסוד

- הקלות בנושא מערכת טכנולוגית -

– יינתנו מיידית

- הקלות בנושא בנקאות בתקשורת –

– יינתנו מיידית

- יתר ההקלות (בפרט הון):

– ינתנו לאחר השלמה

- ביטוח פיקדונות וכלי הצלה (חקיקה)
- מאגר נתוני אשראי

לסיכום- מה משתנה בתחרות?

- עולם הבנקאות והפיננסיים **בתהליכי שינוי משמעותיים**
- **הטכנולוגיה** משנה את "כללי המשחק" ומאפשרת
- **יש הרבה הזדמנויות**
- **התחרות גברה והאיום התחרותי גדל**
- **הבנקים כבר נערכים לשינוי - וטוב שכך**
- **השותפות של בנק ישראל והאוצר במסגרת הועדה לקידום התחרות – יאפשרו את היישום (חקיקה נדרשת)**
- **נדרש לנהל את השינויים בזהירות ואחריות כדי לשמור על היציבות לטובת הצרכנים**